

PROMĚNY FAUNY V PŘÍMĚSTSKÉ OBLASTI SEVEROZÁPADNĚ OD HRADCE KRÁLOVÉ V XIX. A XX. STOLETÍ

Jiří ŠOUŠA - Jaroslav ŠŮLA

Při studiu vývoje životního prostředí i při zkoumání vztahů mezi člověkem (společností) a přírodou včetně jejich důsledků v širších souvislostech¹⁾ je třeba věnovat pozornost také fauně a floře. Obojí lze analyzovat staticky k určitému datu i v proměnách v rámci dějinných peripetií a rovněž na širším teritoriu státu, země nebo v konkrétním regionu, v tomto případě v obci Probluz severozápadně od Hradce Králové.

Obec Probluz leží v okrese Hradec Králové, vzdálená od okresního města cca 10 km severozápadním směrem. Obec se v písemných pramenech připomíná v polovině XIV. století, ale doložené archeologické nálezy svědčí o osídlení již v době kultury lidu popelnicových polí. Dějiny vesnice jsou svázány nejprve s královéhradeckým římskokatolickým klérem, později ves patřila Diviši Bořku z Miletínka (roku 1437), v XVI. století Pernštejnům a v XVII. století se jako součást statku Přím a Popovice stala majetkem jezuitské koleje v Hradci Králové (až do zrušení jezuitského řádu roku 1773). Na tomto statku panovalo v XVIII. století dosti tuhé nevolnictví, takže jeho robotníci se zúčastnili velkého povstání nevolníků v roce 1775.²⁾

Probluz však dnes netvoří samostatnou obec, ale od roku 1976 figuruje pouze jako součást obce Dolní Přím, která se skládá z osad Dolní Přím,

1) K výzkumu těchto otázek srv. např. L. Jeleček: Nová historiografie? Enviromentální dějiny v USA: vývoj, metodologie, výsledky, Český časopis historický 92/1994, s. 510-540; E. Semotanová: Historická geografie českých zemí, Praha 1998.

2) J. Petráň: Nevolnické povstání 1775. Prolegomena edice pramenů. Praha, Universita Karlova 1972 (Acta Universitatis Carolinae, Philosophica et Historica, Monographia XVII-1972), s. 65, 89-92, 102, 108, 178.

Jehlice, Nový Přím, Horní Přím, Probluz a Bor.³⁾ Probluz byla a je farní vsí královéhradeckého vikariátu, jejíž farní obvod tvoří dnes obce Probluz, Střezetice, Dolní Přím, Horní Přím, Nový Přím, Bor a Popovice.⁴⁾ Jako plebánie se Probluz připomíná roku 1352,⁵⁾ jsou známá i jména některých plebánů. V průběhu husitského revolučního hnutí se i obyvatelstvo Probluze převážně přiklábělo k utrakvismu. Z jeho duchovních pastýřů známe až k roku 1530 jméno faráře Kašpara. Za třicetileté války byla ves vydrancována, kostel s farou spálen a správou farnosti byli pověřeni minorité sv. Františka od kostela sv. Anny na Pražském předměstí Hradce Králové. Roku 1692 byl vysvěcen v Probluzi nový zděný kostel.⁶⁾ Bývalá farnost byla připojena jako lokálie k samostatné duchovní správě v Nechanicích. Farnost v Probluzi byla obnovena teprve dnem 28. září 1767. Nově zřízená fara byla v XVIII. století začleněna do jaroměřského vikariátu, teprve při novém správním uspořádání královéhradecké diecéze byla s účinností od 1. ledna 1842 přiřazena k vikariátu královéhradeckému - a tuto církevněsprávní příslušnost probluzská farnost neztratila do dnešních dob. Pouze roku 1849 došlo k odřaění vsí Stěžírky a Charbuzice.⁷⁾

U zrodu textu, který se stal základem poznání fauny v okolí Probluzi v polovině 19. století, bylo nařízení nejvyššího purkrabí českého, hraběte Karla Chotka z 31. srpna 1835, jímž byla stanovena povinnost vést pamětní knihy počínaje 1. lednem 1836.⁸⁾

Součástí nařízení bylo i čtrnáct bodů, které přinášely bližší pokyny pro vedení pamětnic, a to v následujícím pořadí:

„1. Počínaje 1. lednem roku 1836 bude v každém městě, městyse a každém významnějším místě, farních i jiných duchovních i světských obcích,

3) Václav Horyna (Usp.): Vlastivěda Královéhradecka. Kulturní a hospodářský snímek okresu. Hradec Králové, Okresní pedagogické středisko v Hradci Králové 1968, s. 143-145, 159-161, 364-368; M. Lenderová - St. Svatoňová: Správní vývoj okresu Hradec Králové. 1850-1986. Hradec Králové, Okresní archiv v Hradci Králové 1986, s. 22-23.

4) *Schematismus diecéze královéhradecké 1992*. Hradec Králové, Biskupská konzistoř v Hradci Králové 1992, s. 38-39.

5) J. Kurka: Archidiakonáty kouřimský, boleslavský, hradecký a diecese litomyšlská. (Místopis církevní do r. 1421). Starý Kolín 1914, s. 423.

6) A. Cechner: Soupis památek historických a uměleckých v politickém okresu královéhradeckém. Praha 1904, s. 169-172.

7) Písemnosti probluzské fary jsou uloženy ve Státním okresním archivu Hradec Králové a jsou badatelsky přístupné (fond č. 1218, archivní pomůcka č. 1191; J. Štůla: Farní úřad církve římskokatolické v Probluzi 1765-1951; 1994).

8) V. Pupal: Kroniky a kronikáři. Praha, Národní muzeum v Praze - Ústřední muzeologický kabinet 1975, s. 12 ad.

založena pamětní kniha čili kronika a bude vedena v německé řeči pod dohledem povolaných nadřízených úřadů. Ostatně zůstává volno vésti tyto kroniky i latinsky.

2. K tomuto úkolu jest podle volby povolaného úřadu, vikariátu, magistrátu, městského rychtářství, hospodářského úřadu apod. určití schopného muže, jenž má porozumění pro všeobecné dobro.

3. Kronika jest majetkem duchovní nebo světské korporace nebo obce. Musí býti proto zpravidla uschována v příslušném obecním domě, a v případě, že by pisatel kroniky odešel z obce nebo se vzdal této uložené mu práce, musí kroniku neporušenou odevzdati nadřízenému úřadu.

4. Jest si přáti, aby byla kronika psána na obyčejném foliovém formátu, na dobrém papíře a dobrým černým inkoustem ve sloupcích. Na počátku nechť obsahuje udání letopočtu, kdy byla začata a jméno a hodnost kronikáře.

Nastoupí-li na jeho místo jiný kronikář, musí býti stejně jeho jméno i úřad poznamenáno na počátku jeho zápisů i s udáním data tohoto počátku. Kronika musí býti opatřena tuhou vazbou s koženými rohy a hřbetem.

5. Kronika má býti pamětní knihou obce, tedy knihou, do níž mají býti zapisovány všechny pamětihodnosti obce se týkající.

6. Bude účelno odkázati na počátku kroniky na eventuálně již existující starší psané kroniky, listiny, privilegia, spisy apod., jež jsou uloženy v obecním archivu, nebo na tiskem vydané dějiny obce. Bude vítáno, budou-li občas připojeny pohledy na místa, pamětihodné budovy apod. a situační plány.

Zvláště chvályhodno jest předeslati kronice stručný nástin dějin města, městyse, farní nebo světské obce s udáním pramenů. Takovéto záslužné práce budou pozorovány a ceněny se zvláštním zalíbením.

7. Pokud jde o volbu předmětů, jež mají býti pojaty do kroniky, není dobře možno podati podrobný předpis pro ně. Musí se v tomto ohledu důvěřovati kronikářově rozumnosti.

Všeobecně vzato hodí se k zapsání do kroniky všechny události a jednání ukazující nebo měnící stav a zvláštnosti obce, představující obraz mravů, obyčejů a časových poměrů vůbec, tedy: události týkající se správy obce, obsazení obecních úřadů a důstojenství, důležité administrativní předpisy, nařízení týkající se školství a chudinství, provádění staveb, nadání, dobročinných ústavů, občasné údaje o stavu duchovního nebo světského obecního jmění, značnější zlepšení nebo zhoršení, změny obecních hranic nebo obecních práv, význačné kultury, úmrtí vynikajících mužů, pobyt vysokých osobností, popis slavností, nápadné přírodní zjevy, příklady větší drahoty nebo láce, počet osob během roku pokřtěných, oddaných, zemřelých, celkový počet obyvatelstva atd.

8. Případy, jež jest pojmuti do kroniky, mají se hlavně vztahovati na duchovní nebo světskou obec; jako však každá jednotlivá obec jest společným poutem spojena se sousedními obcemi a se všemi ostatními obcemi v kraji a v zemi, nemají býti z kroniky vylučovány ani události, jež se sice týkají především sousedních duchovních nebo světských obcí nebo celé země, ale zároveň i obce samé.

9. Obzvláštní cena kroniky spočívá ve věrném podání jednotlivých okolností - často zdánlivých maličností - a v jistotě, s níž se z výše zmíněných do jednotlivosti jdoucích fakt získává věrný obraz minulosti a jejich místních poměrů a okolností, vzdálených všeho vymyšleného, historicky filosofického systematisování. Kronikáři mají se proto snažiti velmi přesně zaznamenati jednotlivosti událostí, slavností atd., z nichž vysvítají mravy a události doby. Nerozumí se tím rozvláčností, jež jest však přece lepší než prázdná všeobecnost.

10. Nejsou žádány od kronikáře pragmatické dějiny, ani jeho soud o účelnosti zařízení nebo jednání, ani ozdobný, hledaný nebo dokonce nabubřelý sloh. Tomuto jest se naopak vyhnouti a vzíti si za vzor prostý, nenucený sloh lepších středověkých kronikářů. Nejprostší vypravování skutečností jest nejlepší, a to je vše, co se žádá. Zápisy jest psáti v časovém pořadí.

Každý jednotlivý údaj má býti opatřen letopočtem na okraji kroniky, není-li tento letopočet uveden již u zápisu předchozího, a ve vyprávění jest zřetelně označiti měsíc a den.

11. Kronikář učini dobře, učini-li zápis bezprostředně po události. Tato přesnost ve vedení kroniky jest zárukou její věrnosti.

12. Kde jest snaha vésti kroniku velmi svědomitě, jest k ní poříditi ve zvláštním svazku věcný index.

13. Každé duchovní nebo světské obci posílá jeden exemplář tohoto poučení s rozkazem připojiti je ke kronice.

14. K tomuto účelu jest na náklad dotýčných duchovních nebo světských obcí opatřiti podle zde obsažených údajů příslušné knihy, obsahující 300 nebo 350 archů, očíslovati je, protáhnouti nití a na konci knihy příslušným nadřízeným úřadem zapečetiti.⁹⁾

Povinnost zavést pamětní knihy či pokračovat v psaní pamětních knih dosavadních se týkala i kléru římskokatolické církve. Královéhradecká konsistoř upozornila na tuto skutečnost vikariátní úřady a všechny beneficianty

9) Uvedeno podle českého překladu původního německého textu nařízení, jenž byl uveřejněn ve stati Fr. Roubíka: Ke vzniku prvního nařízení o obecních kronikách v Čechách z r. 1835, Časopis pro dějiny venkova - příloha Selský archiv, roč. 16, 1929, s. 157-160.

výnosem z 1. prosince 1835 a zároveň jim poskytla metodický návod, které okruhy speciálně se týkající farních pamětních knih mají být zpracovávány.¹⁰⁾ Jednalo se zejména o:

1. Topografie farnosti (založení a hranice farního okrsku; jména obcí farnosti; počet domů; příslušnost k panství, diecézi, vikariátu; patron kostela; počet obyvatel; počet nekatolíků ve farnosti a jejich konfesní úřad; počet židů a jejich stabilní bydliště).
2. Dějiny farnosti (od dob vzniku až po současnost v chronologickém sledu; pamětihodnosti a změny; výčet duchovních správců s jejich krátkou biografií; materiální zajištění benefícia; zvláštní práva na základě listinného oprávnění).
3. Kostely (dějiny farního kostela od doby jeho postavení až po současnost; památky historické či umělecké; filiální kostely; kaple, sochy, kříže atd.).
4. Školy (doba vzniku; současnost; přískolené lokality; počet dětí školou povinných).
5. Chudinský ústav (od doby vzniku až po současnost; jeho majetek).
6. Pamětihodnosti jednotlivých lokalit, „in historischer, antiquarischer oder industrieller Beziehung“.

V Probluzi se vedla pamětní kniha údajně založená 1. ledna 1692 („*Kniha chrámu Páně probluzského*“).¹¹⁾ Druhou pamětní knihu založil farář Fr. Novák a nazval ji „*Gedenk Buch der Probluser Pfarre auf dem Gute Pryn, verfasst unter der Regierung Sr. Excelenz des Hoch und Wohlgeboren Herrn, Herrn Carl Bor. Hanl, Bischof zu Koeniggraez, Sr. k. k. Apostolischen Majestat, wirklichen geheimen Rath, Dr. der Theologie etc. etc.*“ Byla založena v roce 1855 a na 85 stránkách její zakladatel (neměl bohužel pokračovatele) zachytil v následujících okruzích tato témata: Popis farnosti; jakost půdy; flora, fauna (zvěř a ptactvo); současný život obyvatel farnosti z národopisného pohledu; dějiny probluzské farnosti - první osídlení, prehistorické nálezy roku 1844, 1845 a 1852; počátky křesťanství; duchovní správci do r. 1765; první kostel v Probluzi; zřízení vlastní farní administrativy a založení farnosti v letech 1765-1767; sled duchovních správců; zakladatel farní pamětnice František Novák z Městské Habrové u Rychnova nad

10) *Konsistorial-Kurrenten für die Königgrazer bischöfliche Diöcesen-Geistlichkeit*. Erster Band (1833-1842). Königgraz 1843, s. 141-144 (kurrenda č. 7, sdělení č. 38).

11) Odkazuje se na ni autor druhé pamětní knihy farář Václav Novák (SOKA Hradec Králové, FÚ Probluz, kniha č. 1, inv. č. 4, fol. 56'-57); tato stará pamětnice není bohužel dochovaná. Dvě pamětní knihy uvádí také Inventář kostela a fary od roku 1883 (SOKA Hradec Králové, FÚ Probluz, inv. č. 149, kart. č. 9). Bohužel nikde se neuvádí časový rozsah zápisů této první probluzské pamětní knihy.

Kněžnou a jeho působení; farní škola v Probluzi a její učitelé; zvony; sochy svatých, kříže atd.; chudobinec z roku 1784. Zatímco část líčení opíral V. Novák o autopsii, partie historické získal studiem pramenů a literatury. Byl to v první řadě farní archiv, ale uvádí i pozemkovou knihu a samozřejmě farní účty a matriky. Z literatury pak Paprockého, Bočka, Bienenberga, Švendu, Sommera, Palackého, Časopis českého musea, Archiv český.

Fr. Novák se narodil 18. září 1807 v Městské Habrové u Rychnova nad Kněžnou. Na kněze byl vysvěcen 25. července 1832 v Hradci Králové. Zprvu působil jako zámecký kaplan v Rychnově nad Kněžnou, dne 2. října 1839 byl investován na probluzskou faru, kde sloužil až do odchodu do penze. Zemřel 14. dubna 1882. V závěru jeho působení mu byl dán k dispozici kooperátor. Byl to energický kněz, uskutečnil velké renovace chrámu a ohradil hřbitov. Byl zřejmě sudičské letory a pro svoji aroganci se dostával do častých konfliktů a soudních sporů se svými farníky. Byl veřejně činný, pečoval o hroby z války 1866 a účastnil se prací okresní komise odhadní v Hradci Králové.

* * *

Jak bylo již výše uvedeno, zaznamenal Fr. Novák do farní kroniky i faunu z okolí Probluze. Jeho informace, které pojednávají o savcích a ptácích na Probluzsku kolem roku 1855, byly vyhodnoceny do souhrnných přehledů (viz s. 164-168).

Vzhledem k pramenům použitým pro komparaci nebylo možné srovnat přítomnost všech savců a ptáků zachycených ve farní pamětnici, neboť kroniky Mysliveckého sdružení v Probluzi z cca poslední třetiny 20. století věnují logicky pozornost pouze lovné zvěři, škodné, příp. ještě zvířatům v myslivosti škodlivým. (Větší část zejména hlodavců a pěvců, ale i některé další řady ptáků, zde pochopitelně chybí.) Přesto je jisté srovnání podle uvedených tabulek možné.

Při komparaci přehledů savců a ptáků v rozmezí cca 100-140 let v oblasti obce Probluz je patrné, že pouze v roce 1855 jsou připomínány: kočka divoká, vydra říční, kuna skalní, ostříž lesní, pochop rákosní, koroptev polní, křepelka polní a hrdlička divoká, které myslivci ve svých kronikách ve druhé polovině 20. století již neuvádějí.¹²⁾ (Druhy jako kočka divoká, vydra říční a křepelka polní zcela vymizely.) Kuna skalní nemusela být bez odpočívajících zoologických znalostí správně identifikována. Ostříž lesní

12) Srv. J. Čabart: Vývoj české myslivosti, Praha 1958.

a pochop rákosní se mohli vyskytovat jen sporadicky při jarním a podzimním tahu dravců. Koroptev polní se zřejmě objevovala i v poslední třetině 20. století, ale v honitbě MS Probluz nebyla již lovena a nemusela se tak dostat ani do kronik. Hrdličku divokou vesměs vystřídala hrdlička zahradní (*Streptopelia decaocto*).

V období závěru 50.-90. let 20. století se v okolí Probluze nově uvádí daněk skvrnitý, muflon, prase divoké, ondatra pižmová a krocan divoký. Daňčí zvěř, dříve typická zvěř obor,¹³⁾ se do volné přírody více rozšířila právě ve 2. polovině 20. století, což obdobně platí i pro dnes poměrně běžnou zvěř černou (prase divoké). Muflon, ondatra pižmová a krocan divoký byli do naší přírody uměle vysazeni. Ondatra se rychle rozšířila a stala se cennou kožešinou zvěří.¹⁴⁾ Trofeje muflonů ulovených v ČSR, v době, o níž pojednávají kroniky MS Probluz, dosáhly řady ocenění na domácích i zahraničních přehlídkách. Zcela se změnilы životní podmínky u bažanta obecného. U Probluze byla zřízena bažantnice a došlo k jeho rozsáhlému umělému odchovu na téměř průmyslové bázi, což vedlo k dalším zásahům do místního ekosystému. U kalouse ušatého, blíže neurčené „sovy“, kachny divoké a sluky lesní lze předpokládat, že se na Probluzsku vyskytovali i v 19. století.¹⁵⁾

* * *

Předložená sonda, jež se zabývá faunou v okolí obce Probluz, která je dnes již příměstskou částí východočeské metropole Hradce Králové, představuje savce a ptáky, kteří žili na Probluzsku ve dvou časových horizontech, a to s odstupem cca 100-140 let. Názorně dokládá význam mikrohistorie i pro poznání zásahů člověka do krajiny a do živočišné říše. Varující je např. vymizení vydry říční, koroptve polní a křepelky polní. Nově vysazená zvěř, ondatra pižmová a muflon, spíše odpovídala intenzivnímu provozování myslivosti než vyváženému přístupu k přírodě. Práce je rovněž vhodným příkladem využití dosud méně frekventovaných pramenů, a to farních pamětnic a kronik mysliveckých sdružení, pro studium přírodních artefaktů a jejich proměn v historickém vývoji českých zemí.

13) Viz R. Wolf - M. Chroust - O. Kokeš - J. Lochmann: Naše obory, Praha 1976.

14) O. Kokeš: Sedmdesáté výročí vysazení ondatry - Ondatra zibethicus (Linnaeus, 1766) v Čechách, Časopis Národního muzea - PM 145, 1976, s. 107-114.

15) Srv. Kol.: Myslivost, Praha 1966; R. Wolf a kol.: ABC Myslivosti, Praha 1977; P. Forst a kol., Myslivost, Praha 1975.

Přehled savců v okolí obce Probluz podle farní kroniky k roku 1855

<u>Řád:</u> Sudokopytníci /Artiodactyla/ <u>Čeleď:</u> Jelenoví /Cervidae/ Druh: Srnec obecný /Capreolus capreolus/	<u>Řád:</u> Hmyzožravci /Insectivora/ <u>Čeleď:</u> Ježkoví /Erinaceidae/ Druh: Ježek obecný /Erinaceus europaeus/
<u>Řád:</u> Šelmy /Carnivora/ <u>Čeleď:</u> Psovití /Canidae/ Druh: Liška obecná /Vulpes vulpes/	<u>Čeleď:</u> Krtkoví /Talpidae/ Druh: Krtek obecný /Talpa europea/
<u>Čeleď:</u> Kočkoví /Felidae/ Druh: Kočka divoká /Felis silvestris silvestris/	<u>Řád:</u> Letouni /Chiroptera/ <u>Čeleď:</u> Netopýroví /Vespertilionidae/ Druh: Netopýr tmavý /Vespertilio discolor/ Druh: Netopýr ušatý /Plecotus auritus/
<u>Čeleď:</u> Kunoví /Mustelidae/ Druh: Kuna lesní /Martes martes/ Druh: Kuna skalní /Martes foina/ Druh: Tchoř tmavý /Putorius putorius/ Druh: Lasice kolčava /Mustela nivalis/ Druh: Jezevec lesní /Meles meles/ Druh: Výdra říční /Lutra lutra/	<u>Řád:</u> Hlodavci /Rodentia/ <u>Čeleď:</u> Veverkoví /Sciuridae/ Druh: Veverka obecná /Sciurus vulgaris/ Druh: Sysel obecný /Citellus citellus/
<u>Řád:</u> Zajícovci /Lagomorpha/ <u>Čeleď:</u> Zajícoví /Leporidae/ Druh: Zajíc polní /Lepus europaeus/ Druh: Králik divoký /Oryctolagus cuniculus/	<u>Čeleď:</u> Myšovití /Muridae/ Druh: Krysa obecná /Rattus rattus/ Druh: Myš domácí /Mus musculus/ Druh: Hraboš polní /Microtus arvalis/ Druh: Křeček polní /Cricetus cricetus/

Pramen: SOka Hradec Králové, FÚ Probluz, kniha č. 1, inv. č. 4, fol. 56-57.

**Přehled savců v okolí obce Probluz podle kronik místního
mysliveckého sdružení od závěru 50. let do 90. let 20. století**

<i>Řád:</i> Sudokopytníci /Artiodactyla/ <i>Čeleď:</i> Jelenoví /Cervidae/ <i>Druh:</i> Srnec obecný /Capreolus capreolus/ <i>Druh:</i> Daněk skvrnitý /Dama dama/	<i>Řád:</i> Zajícovci /Lagomorpha/ <i>Čeleď:</i> Zajícoví /Leporidae/ <i>Druh:</i> Zajíc polní /Lepus europaeus/ <i>Druh:</i> Králík divoký /Oryctolagus cuniculus/
<i>Čeleď:</i> Turoví /Bovidae/ <i>Druh:</i> Muflon /Ovis musimon/	<i>Řád:</i> Hmyzožravci /Insectivora/ <i>Čeleď:</i> Ježkoví /Erinaceidae/ <i>Druh:</i> Ježek obecný /Erinaceus europaeus/
<i>Čeleď:</i> Prasetoví /Suidae/ <i>Druh:</i> Prase divoké /Sus scrofa/	<i>Řád:</i> Hlodavci /Rodentia/ <i>Čeleď:</i> Myšovití /Muridae/ <i>Druh:</i> Ondatra pižmová /Ondatra zibethicus/
<i>Řád:</i> Šelmy /Carnivora/ <i>Čeleď:</i> Psoví /Canidae/ <i>Druh:</i> Liška obecná /Vulpes vulpes/	
<i>Čeleď:</i> Kunoví /Mustelidae/ <i>Druh:</i> Kuna lesní /Martes martes/ <i>Druh:</i> Tchoř tmavý /Putorius putorius/ <i>Druh:</i> Lasice kolčava /Mustela nivalis/ <i>Druh:</i> Lasice hranostaj /Mustela erminea/ <i>Druh:</i> Jezevec lesní /Meles meles/	

Prameny: Kroniky Mysliveckého sdružení Probluz, uložené u mysliveckého hospodáře Miroslava Říhy.

Přehled ptáků v okolí obce Probluz podle farní kroniky k roku 1855

<u>Řád:</u> Dravci /Falconiformes/ <u>Čeleď:</u> Krahujovití /Accipitridae/ Druh: Krahujec obecný /Accipiter nisus/ Druh: Jestřáb lesní /Accipiter gentilis/ Druh: Káně lesní /Buteo buteo/ Druh: Káně rousná /Buteo lagopus/ Druh: Pochop rákosní /Circus aeruginosus/	<u>Řád:</u> Potápky /Podicipidiformes/ <u>Čeleď:</u> Potápkovití /Podicipidae/ Druh: Potápka malá /Podiceps ruficollis/ <u>Řád:</u> Dlouhokřídlí /Lariformes/ <u>Čeleď:</u> Rackové /Laridae/ Druh: Rybák obecný /Sterna hirundo/
<u>Čeleď:</u> Sokolovití /Falconidae/ Druh: Poštolka obecná /Falco tinnunculus/ Druh: Ostříž lesní /Falco subbuteo/	<u>Řád:</u> Krátkokřídlí /Ralliformes/ <u>Čeleď:</u> Chřástalovití /Rallidae/ Druh: Chřástal polní /Crex crex/ Druh: Slípka zelenonohá /Gallinula chloropus/
<u>Řád:</u> Sovy /Strigiformes/ <u>Čeleď:</u> Puštíkovití /Strigidae/ Druh: Puštík obecný /Strix aluco/ Druh: Sýček obecný /Athene noctua/	<u>Řád:</u> Šplhavci /Piciformes/ <u>Čeleď:</u> Datlovití /Picidae/ Druh: Žluna zelená /Picus viridis/ Druh: Strakapoud velký /Dendrocopus major/ Druh: Strakapoud malý /Dendrocopus minor/ Druh: Datel černý /Dryocopus martius/
<u>Řád:</u> Měkkozobí /Columbiformes/ <u>Čeleď:</u> Holubovití /Columbidae/ Druh: Hřivnáč /Columba palumbus/ Druh: Hrdlička divoká /Streptopelia turtur/	<u>Řád:</u> Srostloprstí /Coraciiformes/ <u>Čeleď:</u> Dudkovití /Upupidae/ Druh: Dudek chocholatý /Upupa epops/
<u>Řád:</u> Hrabaví /Galliformes/ <u>Čeleď:</u> Bažantovití /Phasianidae/ Druh: Koroptev polní /Perdix perdix/ Druh: Bažant obecný /Phasianus colchicus/ Druh: Křepelka polní /Coturnix coturnix/	<u>Čeleď:</u> Mandelíkovití /Coraciidae/ Druh: Mandelík hajní /Coracias garulus/
<u>Řád:</u> Bahňáci /Charadriiformes/ <u>Čeleď:</u> Kulíkovití /Charadriidae/ Druh: Čejka chocholatá /Vanellus vanellus/	<u>Řád:</u> Kukačky /Cuculiformes/ <u>Čeleď:</u> Kukačkovití /Cuculidae/ Druh: Kukačka obecná /Cuculus canorus/

<u>Řád:</u> Lelkové /Caprimulgiformes/ <u>Čeleď:</u> Lelkovití /Caprimulgidae/ <u>Druh:</u> Lelek lesní /Caprimulgus europaeus/	<u>Čeleď:</u> Ťuhýkovití /Laniidae/ <u>Druh:</u> Ťuhýk šedý /Lanius excubitor/ <u>Druh:</u> Ťuhýk menší /Lanius minor/
<u>Řád:</u> Pěvci /Passeriformes/ <u>Čeleď:</u> Špačkovití /Sturnidae/ <u>Druh:</u> Špaček obecný /Sturnis vulgaris/	<u>Čeleď:</u> Lejskovití /Muscicapidae/ <u>Druh:</u> Lejsěk šedý /Muscipia striata/
<u>Čeleď:</u> Drozdovití /Turdidae/ <u>Druh:</u> Drozd zpěvný /Turdus philomelos/ <u>Druh:</u> Brávník /Turdus viscivorus/	<u>Čeleď:</u> Konipasovití /Motacillidae/ <u>Druh:</u> Konipas bílý /Motacilla alba/ <u>Druh:</u> Linduška luční /Anthus pratensis/
<u>Čeleď:</u> Žluvovití /Oriolidae/ <u>Druh:</u> Žluva hajní /Oriolus oriolus/	<u>Čeleď:</u> Skřivanovití /Alaudidae/ <u>Druh:</u> Skřivan polní /Alauda arvensis/
<u>Čeleď:</u> Pěnicovití /Sylviidae/ <u>Druh:</u> Pěnice černohlavá /Sylvia atricapilla/ <u>Druh:</u> Rákosník velký /Acrocephalus arundinaceus/ <u>Druh:</u> Sedmihlásek hajní /Hippolais icterina/ <u>Druh:</u> Slavík obecný /Luscinia megarhynchos/ <u>Druh:</u> Červenka obecná /Erithacus rubecula/ <u>Druh:</u> Pěnice /Sylvia/ - existují tři možnosti - černohlavá, hnědokřídlá, slavíková	<u>Čeleď:</u> Sýkorovití /Paridae/ <u>Druh:</u> Sýkora koňadra /Parus major/ <u>Druh:</u> Sýkora modřinka /Parus coeruleus/ <u>Druh:</u> Mlynařík dlouhoocasý /Aegithalos caudatus/
<u>Čeleď:</u> Králíčkovití /Regilidae/ <u>Druh:</u> Králíček obecný /Regulus reulus/	<u>Čeleď:</u> Tangarovití /Tangaridae/ <u>Druh:</u> Strnad obecný /Emberiza citrinella/ <u>Druh:</u> Strnad luční /Emberiza calandra/
<u>Čeleď:</u> Střízlíkovití /Troglodytidae/ <u>Druh:</u> Střízlík obecný /Troglodytes troglodytes/	<u>Čeleď:</u> Pěnkavovití /Frigillidae/ <u>Druh:</u> Pěnkava obecná /Fringilla coelebs/ <u>Druh:</u> Konopka obecná /Carduelis cannabina/ <u>Druh:</u> Stehlík obecný /Carduelis carduelis/ <u>Druh:</u> Zvonek zelený /Carduelis chloris/ <u>Druh:</u> Dlask tlustozobý /Coccothraustes coccothraustes/
	<u>Čeleď:</u> Vrabcovití /Passeridae/ <u>Druh:</u> Vrabec domácí /Passer domesticus/ <u>Druh:</u> Vrabec polní /Passer montanus/

<u>Čeleď:</u> Krkavcovití /Corvidae/ Druh: Vrána obecná /Corvus corone/ Druh: Havran polní /Corvus frugilegus/ Druh: Kavka obecná /Corvus monedula/ Druh: Straka obecná /Pica pica/ Druh: Sojka obecná /Garulus glandarius/	<u>Čeleď:</u> Vlaštokovití /Hirundinidae/ Druh: Vlaštovka obecná /Hirundo rustica/ Druh: Jiříčka obecná /Delichon urbica/ Druh: Břehule říční /Riparia riparia/ <u>Čeleď:</u> Šoupálkovití /Certhiidae/ Druh: Šoupálek dlouhoprstý /Certhia familiaris/
--	--

Pramen: SOKA Hradec Králové, FÚ Probluz, kniha č. 1, inv. č. 4, fol. 56-57.

**Přehled ptáků v okolí obce Probluz podle kronik místního
mysliveckého sdružení od závěru 50. let do 90. let 20. století**

<u>Řád:</u> Dravci /Falconiformes/ <u>Čeleď:</u> Krahujovití /Accipitridae/ Druh: Krahujec obecný /Accipiter nisus/ Druh: Jestřáb lesní /Accipiter gentilis/ Druh: Káně lesní /Buteo buteo/ Druh: Káně rousná /Buteo lagopus/	<u>Řád:</u> Hrabaví /Galliformes/ <u>Čeleď:</u> Bažantovití /Phasianidae/ Druh: Bažant obecný /Phasianus colchicus/ Druh: Krocán divoký /Meleagris gallopavo/
<u>Čeleď:</u> Sokolovití /Falconidae/ Druh: Poštolka obecná /Falco tinnunculus/	<u>Řád:</u> Vrubozobí /Anseriformes/ Druh: Kachna divoká /Anas platyrhynchos/
<u>Řád:</u> Sovy /Strigiformes/ <u>Čeleď:</u> Puštíkovití /Strigidae/ Druh: Kalous ušatý /Asio otus/ Druh: sova ?	<u>Řád:</u> Bahňáci /Charadriidae/ <u>Čeleď:</u> Slukovití /Scolopacidae/ Druh: Sluka lesní /Scolopax rusticola/
<u>Řád:</u> Měkkozobí /Columbiformes/ <u>Čeleď:</u> Holubovití /Columbidae/ Druh: Hřivnáč /Columba palumbus/	<u>Řád:</u> Pěvci /Passeriformes/ <u>Čeleď:</u> Krkavcovití /Corvidae/ Druh: Vrána obecná /Corvus corone/ Druh: Havran polní /Corvus frugilegus/ Druh: Straka obecná /Pica pica/ Druh: Sojka obecná /Garulus glandarius/

Pramen: Kroniky Mysliveckého sdružení Probluz, uložené u mysliveckého hospodáře Miroslava Říhy.